

Nekünk királyság kell! – És kapitalizmus?

2015 január 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Hans-Herman Hoppe egy német születés? filozófus-közgazdász, a libertarianizmus és az anarcho-kapitalizmus eszméinek egyik ma is él? kiemelt képvisel?je.

1949-ben született Németországban és nyugdíjba vonulása el?tt a Nevadai Egyetemen, Las Vegasban dolgozott és tanított. A *Demokrácia, a bukott bálvány* cím? m?ve egy pár hónapja, véletlenül került a kezembe és két okból is azonnal felkeltette az érdekl?désemet: egyrészt – ahogyan a m? címéb?l is következtethetünk erre – a m? els?sorban egy éles demokráciakritikát fogalmaz meg, amelyet a monarchia eszményével is szembeállít. A másik kérdés, amelyet ez a könyv boncolgat és amely mostanában amúgy is foglalkoztatott, az a konzervativizmus és a kapitalizmus egymáshoz való viszonya és kapcsolata.

Fontos, hogy ez az írás nem egy recenzió, egyrészt azért sem, mert nem elemzem ki a m? egészét, csak egyes részleteivel foglalkoztam és ezekkel kapcsolatban próbáltam meg további, számunkra is hasznos gondolatokat és kritikát megfogalmazni.

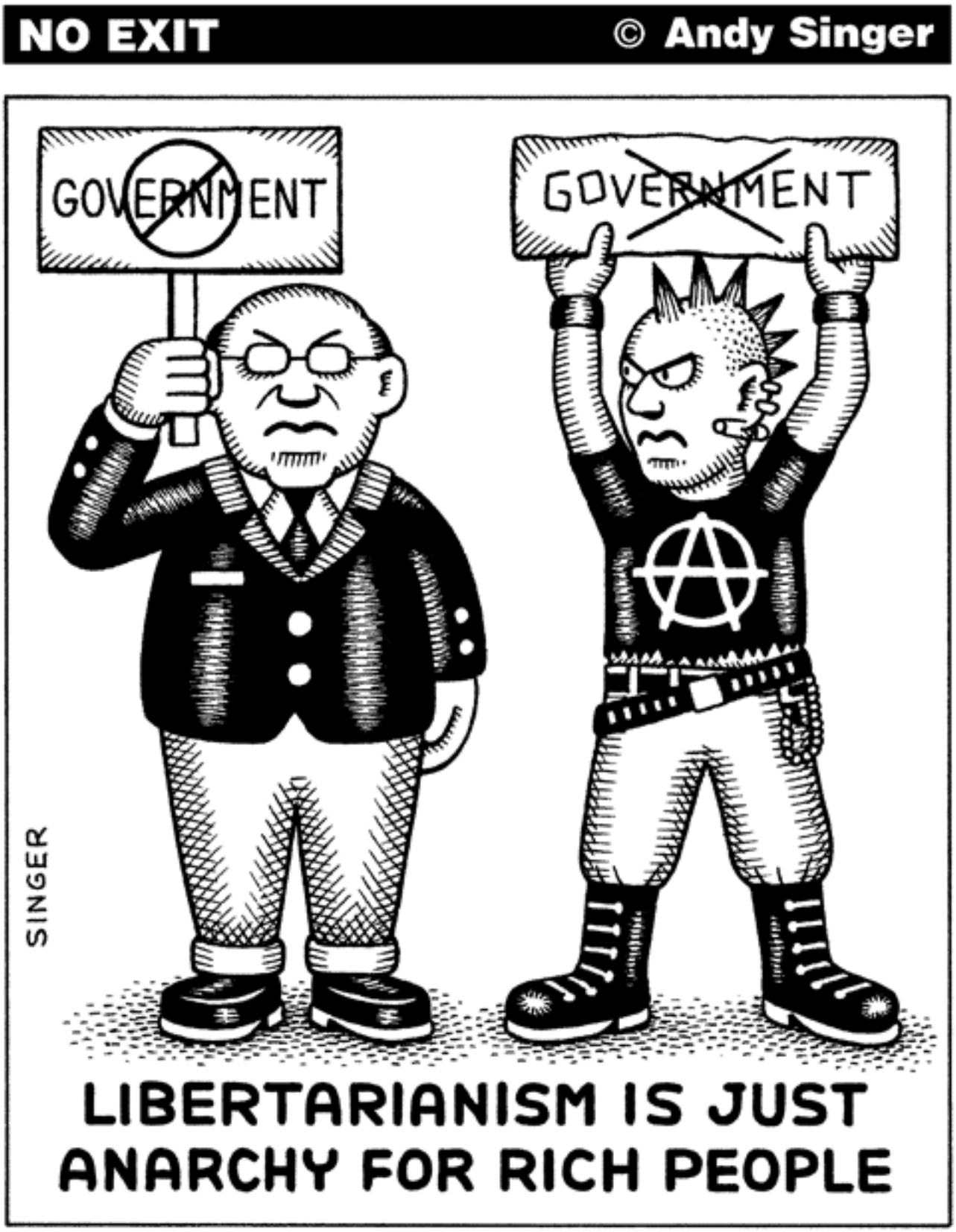
Írta: Bérces Ádám

I. Monarchia vagy demokrácia, egy közgazdász szemével

A könyv els? részében a szerz? az egyes társadalmi berendezkedésekr?l ír, foglalkozik a monarchiából a demokráciába való átmenet korszakáról (amit ? a francia forradalom és az I. világháború lezárása közé tesz), majd szembeállítja egymással azokat. Ír a „*keleti, szovjet típusú*” szocializmus hibájáról és bukásáról, illetve kísérletet tesz egy olyan ideális, utópista társadalmi berendezkedés, a *„természetes rend”* leírására is, amely mindezek alternatívája lehetne. Hoppe a megfogalmazott kritikájához ezen rendszereknek a magántulajdonhoz való viszonyát veszi alapul. Ez alapján – úgy véli – hogy a monarchia kevéssé káros rendszer, mint a demokratikus köztársaságok, ugyanis a demokrácia sokkal *jelenközpontúbb*. Ezt azt jelenti, hogy míg egy monarchiában az uralkodó bár rendelkezik a kisajátítás monopóliumával, azt csak korlátozottan használja ki, mivel el?relátónak kell lennie, amely így gátat szab eme jog gyakorlásának. Ugyanis ha kizsákmányolná alattvalóit ?ket nem ösztönözné semmi a további termelésre, mert úgy gondolnák, hogy hiába termelnek, ha elveszik t?lük munkájuk gyümölcsét. Ha viszont eme monopólium gyakorlását ésszer? keretek közt teszi, a termelés, mivel azt az alattvalók visszaforgatják egyre csak n?, így a király egy egyre növekv? gazdaság tulajdonosa lehet, amely – mint írja *„mindennem? er?feszítés nélkül növeli saját vagyonát és jólétét”.*Ezzel szemben korunk „jóléti államaiban” az állam megválasztott vezet?inek rövidtávú érdeke a bevételek maximalizálása, ezért írja, hogy a demokrácia jóval *jelenközpontúbb*, mint a monarchia. A szerz? a tulajdonokra kivetett adókat a b?nöz?k által elkövetett lopásokhoz hasonlítja, mivel az sérti a magántulajdonhoz való jogot, csakhogy a b?nöz?kkel ellentétben az államnak ehhez olyan joga van, amely ellen nem védhetjük meg magunkat. Ezt a jogot így természetesen ki is használják, tehát összességében a demokrácia jóval kizsákmányolóbb, ellentétben a széles körben elfogadott és tanított történelemszemléletettel. Ennek kapcsán Hoppe elveti azt a szemléletet is, miszerint a történelemben a társadalom egy szüntelenül felfelé ível?, lineáris fejl?désen megy keresztül, szerinte a demokrácia nem lehet a történelem vége, a monarchia hanyatlásáról és a demokráciába való átmenetr?l a *„civilizáció hanyatlásaként”* ír. Szerinte ez a tény akkor sem enyhül, ha más szempontokat veszünk figyelembe, nem csak

közgazdaságtaniakat. A demokraták ugyebár szeretik magukat emberközpontúnak beállítani és az emberi jogok harcos védelmez?iként tetszelegni, de – mint a szerz? is rámutat – a legvéresebb háborúk és a legszörny?bb genocídiumok pont a monarchiák bukása, vagyis 1918 után, a XX. században, a demokrácia és a köztársaság eszményének regnálása alatt következtek be.

Hoppe szerint azonban a monarchiához való visszatérés lehetetlen, ugyanis a monarchisztikus hatalom sosem szerezhet már elfogadottságot az emberek körében. Továbbá - mivel ? maga nem monarchista - leírja, hogy a civilizáció hanyatlásához a monarchia is hozzájárult, csak épp kisebb mértékben. Ezért e két rendszer alternatívájaként az általa *„természetes rendnek”* nevezett társadalmi berendezkedést javasolja. Ennek a rendnek nem a kizsákmányolás lenne az alapja, hanem *„a magántulajdon, a termelés és az önkéntes csere”*. Mint ahogy minden korban és rendszerben kialakul valamiféle elit, „nemesség”, úgy ebben a *természetes rendben* (amely mivel *természetes*, így a monarchiához hasonlóan hierarchiára épül) is lesznek kiemelked? tehetségének, akik *„bölcsességük és bátorságuk révén”* bekerülnek az elitbe, széles kör? tiszteletnek örvendenek és tudásuk, vagyonuk apáról fiúra száll. Ezt nevezi a természetes elitnek, *nobilis naturalisnak*. Mivel a köznép felnéz rájuk, így az igazságszolgáltatás az ? kezükben van, amelyre ?k, mint a *„privát módon el?állított közjóként tekintenek”* és mint természetes tekintélyjel bíró személyek ezen szerepüknek ingyen tesznek eleget. A monarchia a szerz? szerint azért nem jó rendszer, mert ott az igazságszolgáltatás is monopolizált. Mindez *természetesen* és szerencsére csak egy megvalósíthatatlan utópia, bár Hoope itt lényegében – úgy t?nik – az arisztokráciát védelmezi.

Hoppe érvelése egy részr?l meglep?en sok ponton egybevág azokkal a monarchia mellett szóló érvekkel, amelyeket jómagunk is gyakran említünk. A demokráciával kapcsolatos három állításból az utolsó kett?vel monarchistaként is maradéktalanul egyet tudunk érteni. A jelenközpontúság elmélete is *szinte* teljesen helytálló, ezt a gondolatot már mi is megfogalmaztuk, legutóbb az index.hu hírportálon megjelent interjúnkban, miszerint egy uralkodó érdeke az, hogy az országot minél jobb és virágzóbb állapotban adhassa tovább – a legjobb esetben – els?szülött fiának, míg a négy éves ciklusokban m?köd? kormányok legszívesebben sóval hintenék fel az országot csak hogy minél nehezebbé tegyék a következ? dolgát – reménykedve abban, hogy ha majd megszorul az

ellenzék akkor egyszer újraválasztják ?ket. A különbség azonban az, hogy Hoppe ennyire egyoldalúan, kizárólag (köz)gazdasági aspektusok mentén vizsgálta ezeket a rendszereket, egy állami berendezkedést azonban nem lehet kizárólag a magántulajdonhoz való viszonya alapján megítélni! Az ilyen alapon felállított kritika, illetve egy Hoppe által is ideálisnak kikiáltott rendszer könnyedén elmerülhet a materializmusban. Mivel megközelítése teljes egészében közgazdasági, így kimarad bel?le a komolyabb államelmélet, a királyságot is kizárólag gazdasági szerepe alapján vizsgálja és kritizálja, kimarad a szuverenitásnak és magának az államnak, az állam "platóni" ideájának elemzése, s?t mégcsak nem is definiálja az államot, így az nélkülöz mindenféle metafizikát, tehát kijelenthetjük, hogy az elemzése materialista, amely természetesen számunkra elfogadhatatlan. S?t, maga a terminológia is helytelen, amelyet Hoppe használ, miszerint a királyság kizsákmányoló, ezzel mi nyilván nem tudunk azonosulni – bár ez nyilván a magántulajdon fontosságának eltúlozásából adódik. A monarchia számunkra azért is jelenti az ezen a világon elérhet? legtökéletesebb államformát, mert az az isteni, mennyei rend földi analógiájára épül. Illetve Hoppe elméletét, gondolatmenetét folytatva (mi is sokszor említettük már a monarchia rendszerének organikus voltát) ahogyan kialakul egy „*természetes nemesség*”, ugyanúgy ez a nemesség miért ne emelhetne ki- és maga fölé egy uralkodót, aki egy személyben képviseli az egész társadalmat, megtestesítve az egységet és az öröklés rendje révén az állandóságot? A törvénykezés, rendfenntartás, igazságszolgáltatás és a végrehajtás monopolizációja mindenképpen hasznos és szükséges, máskülönben egy társadalom valóban anarchiába fulladna, mint ahogyan a jelen társadalom gyenge igazságszolgáltatása is kedvez az önbíráskodó csoportosulások és a b?nözés terjedésének. Egy ország m?ködtetéséhez márpedig mindenképpen szükség van állami bevételekre, például pont az igazságszolgáltatás m?ködtetéséhez is szükség van adókra - ha az ország m?ködésénél el?bbre kerül az, hogy az állam lakói az utolsó garasig ragaszkodjanak a magántulajdonukhoz a társadalom szintén el?bb-utóbb individualizmusba fulladna. Így Hoppe utópista, *anarcho-kapitalista* berendezkedésében – mivel csak a magántulajdon védelme számítana – teljesen alárendelt szerepet kapna a politika és id?vel a nemzetiségi, vallási és kulturális hovatartozás is, mivel mindez elmerülne a magántulajdon materialista felmagasztalásában, amely semmiképp sem jelenthetne számunkra pozitív jöv?képet.

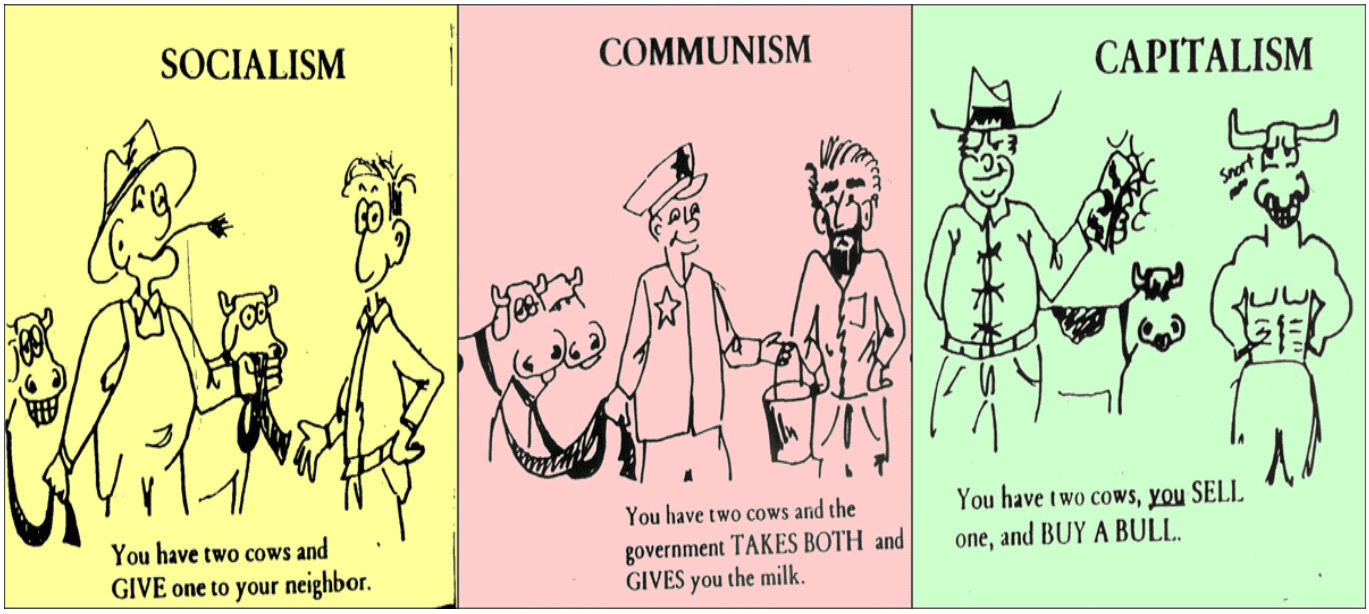
II. A javak újraelosztásának problematikája

Egy másik érdekes és fontos gondolat, amelyet a szerz? kifejt az a konzervativizmus és a libertarianizmus egymással való szoros, s?t elválaszthatatlan kapcsolata. A szerz? egy teljes fejezetet szentel ezen kérdés kifejtésére, de a mai modern, ún. jóléti államok, a

szociáldemokrácia, illetve a javak újraelosztásának kritikája kapcsán több fejezetben is kitér rá. A demokráciában – írja – *„mindenkire és mindenki tulajdonára bárki más szemet vethet és megszerezheti azt.”* Ez viszont csak a probléma kezdete. Az ilyen módon, adókkal beszedett pénzt, legalábbis egy részét ugyanis az állam a szociális- és egészségügyi ellátásra, nyugdíjakra és segélyekre fordítja. *De mi ezzel a probléma?* – kérdezhetné bárki, miért baj, ha segítünk azokon, akik valami miatt rászorulnak?

A Hoppe abból az alapvet? tételb?l indul ki, hogy amit *támogatunk abból több lesz*. Ez teljesen logikus. De kezdjük az elején: a régen, a forradalmi eszmék megjelenése és elterjedése (majd gy?zelme) el?tt nyilvánvaló volt, hogy gazdagnak, tehet?snek lenni jó, mert jó, ha nem kell nélkülözni és a normális, egészséges élethez, s?t akár a luxushoz szükséges javak is jelent?sebb korlátozások nélkül rendelkezésre állnak, míg szegénynek lenni, nélkülözni, éhezni nyilván nem jó. (Illetve mivel a szakrális, legalábbis a mainál szakrálisabb alapelveken nyugvó társadalomban az evilági gazdagságot indifferensnek tartották az üdvözülés, mint végs? cél szempontjából, így nem volt b?n gazdagnak lenni, persze a materiális javakról való önkéntes lemondás *ideális esetben* segíthette a lelki és szellemi javakra való összpontosítást - pl. a szerzetesség esetében.) Persze nyilván aki nélkülözésre kényszerül azt ma sem teszi szívesen, de a jóléti állam ezen állapotát az állam ingyenes, alanyi jogon járó segélyekkel igyekszik kompenzálni, míg a gazdagabbakra (és ide nem csak a „fels? tízezer” tartozik, hanem a tanult, sokszor nagycsaládot fenntartó középosztály is, egyszóval mindenkit, aki dolgozik) adóterheket vetnek ki és bevételük, munkájuk gyümölcsének egy – hazánkban különösen jelent?s – részét kötelesek az állam rendelkezésére bocsájtani. A tanulási folyamat fontos része a jutalom, amiért az ember jutalmat kap arról önkéntelenül is azt gondolja, hogy az jó, amiért büntetést, attól pedig azt hogy rossz. Márpedig ha az alapvet?en hasznos tevékenységet végz?ket, a javakat el?állítókat azzal honorálják, hogy ezen javak egy jelent?s részét elveszik akkor az embereknek egyre kevésbé lesz kedvük vállalkozásokba fogni, aki dolgozik vagy vállalkozást vezet azok közül egyre több lesz az adócsaló, amire azt kell, hogy mondjam, hogy teljesen jogos és érthet?, hiszen így több pénzt tarthat a családjánál, amit saját maga és gyermekei jólétére, taníttatására tud költeni. Aki pedig sokszor magukon egyáltalán nem kívülálló okokból lettek szegények az így befolyó pénz egy részéhez hozzájutnak hozzászoknak, hogy nekik ez *jár* és nem fog semmilyen ösztönz? er? hatni rájuk, hogy megpróbálják maguk és családjuk életét jobbra fordítani, tanulni, dolgozni, ha minimális szükségleteik kielégítésre kerülnek, belenyugszanak az állapotukba. *„Így tehet?snek lenni egyre kevésbé vonzó, míg nélkülöz?nek lenni egyre*

kecsegtet?bb.” – írja a szerz?.

Hoppe b?vebben így ír err?l a problémáról: *„Függetlenül a megállapított feltételekt?l, az újraelosztás során mindig "elveszünk" az eredeti tulajdonostól és/vagy termel?t?l, és olyannak "adunk", aki nem rendelkezik az adott dologgal illetve nem állítja el? azt. Így csökken az ösztönzés, hogy az adott dolog eredeti tulajdonosai vagy termel?i legyenek az emberek, és n? a késztetés, hogy ne rendelkezzenek azzal a dologgal, mint eredeti tulajdonos vagy a jószág el?állítója. Ezért, ha támogatunk valakit, mert szegény, akkor n? a szegénység. Ha támogatjuk a munkanélkülieket, n? a munkanélküliség. Ha az egyedül el? anyákat támogatjuk az adóbevételekb?l, az az egyedüli anyaság terjedéséhez, a "törvénytelen gyerekek" és a válások számának növekedéséhez vezet. [...]*

Ha a betegbiztosítás szabályozása és kötelez?vé tétele révén támogatjuk a betegséget szimulálókat, az idegbetegeket, az el?vigyázatlanokat, a kábítószerélvez?ket, az AIDS fert?zötteket és a fizikailag vagy szellemileg "fogyatékosokat", több betegség, szimuláns, óvatlanság, alkoholizmus, kábítószerfügg?ség, AIDS-fert?zés és fizikai, szellemi fogyatékosság várható. Ha a b?nöz?k bebörtönzését az ártatlanok fizetik, és maga az áldozat is (ahelyett, hogy a b?nöz? kártalanítaná az áldozatát és fizetné a letartoztatásának és fogva tartásának teljes költségét), akkor a b?nözés terjedni fog.”

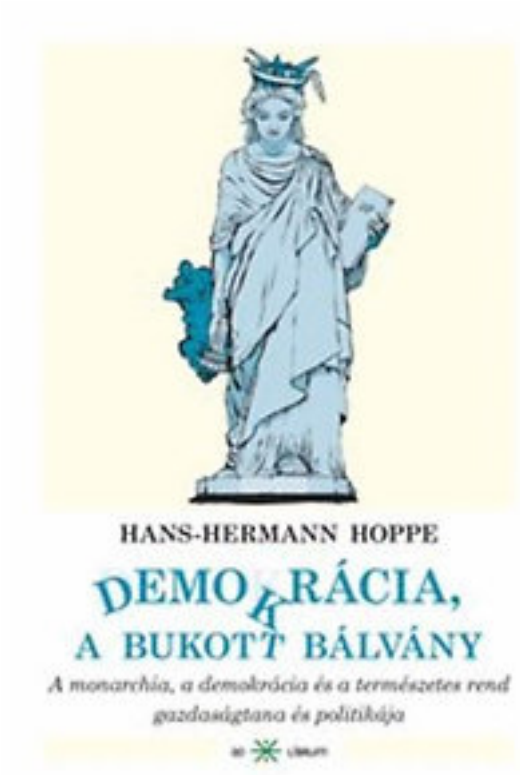
III. A valódi konzervativizmus

Hoppe tisztázza, hogy a konzervativizmus a hierarchia, az elitizmus, a hagyományok, a dolgok természetes rendjéhez és a család els?bbségéhez, szentségéhez és sérthetetlenségéhez való ragaszkodást jelenti és azt is, hogy a mai, magukat konzervatívnak valló pártok és egyének számára mindez kimerül ennyiben (és sokszor ezen elveket is csak felszínesen, megszokásból vagy pózolásból vallják), míg a gazdasághoz való hozzáállásukat tekintve az er?s államban és a kontrollált vállalkozásokban hisznek, vagyis – a „régi” konzervatívok kapitalizmusával ellentétben – *„kialakult egyfajta populista, s?t proletárius konzervativizmus”,* amely elveti az elitet, a nemességet és a szabad piacot, a *laissez-faire*-t. Azt hiszem, nem kell egyáltalán messzire mennünk, idehaza is találni olyan „papíron konzervatív” pártot, amely bár kulturális és társadalmi értelemben, bár leginkább a szimbolikus politika területén rendelkezik a konzervativizmus (vagyis inkább a mérsékelt, centralistább, így impotens konzervativizmus) egyes vonásaival, de az emberekre, a vállalkozásokra kirótt és egyre növekv? adóterhek és az államosítások gyakorlatának tekintetében nagyon is baloldali. Természetesen ez nem lehet és nem is a valódi konzervativizmus. Hoppe ugyanis kimondja, hogy a mai, jóléti államok erkölcsi züllésének és közeled? bukásának az alapja pont ebben a gazdaságpolitikában keresend?, ugyanis szerinte a két dolog (a kulturális konzervativizmus és a szabad, korlátozás nélküli piac) elválaszthatatlan egymástól.

Ha ma, 2015-ben Magyarországon, de talán bárhol máshol a világon azt mondanánk, hogy a szociális ellátórendszert fel kell számolni valószín?leg eléggé nagy felháborodást keltenénk. A legtöbben szinte ösztönösen úgy reagálnának, hogy aki így gondolkozik az magára hagyná a szegény, id?s és rászoruló embereket. De természetesen sem mi, sem Hoppe, és a legradikálisabban államellenes kapitalisták közül sem állítja senki, hogy a szegényekr?l gondoskodni fölösleges – mi már csak azért sem, mert eme keresztény erénynek, mely az irgalmasság testi cselekedeteinek egyike, gyakorlása mindannyiunk kötelessége. *Csak egyszer?en nem az államé!* Óriási különbség van aközött, hogy a vagyonosabb *önként, szeretetb?l* támogat nála szegényebbeket, mint hogy *kötelez?* alapon, a befizetett adóiból kell támogatnia a rászorulókat. Az egyik után az adás öröme marad, míg a másik után csak rossz szájíz, f?leg, hogy a pénz jó részét a politikai vezetés nyeli be, sikkasztja el. Így nem csoda, hogy az önkéntes adakozással - még ha lenne is rá anyagi lehet?sége - kevés tehet?s ember él, így ez a réteg a szegényebbek részér?l közmegvetés tárgyává válik, aki vagyonával fukarkodik, holott a saját megélhetésükhöz áttételesen, de mégis szükségük van ezekre a tehet?sekre. Ezen túl az egész közteherviselés mögött az a szintén balos alapelv is áll, hogy aki tehet?s, vagyonos az vagyonát szükségszer?en a szegényebbek elnyomásából és kizsákmányolásából szerezte, így a szegényebbeket valamilyen módon kártalanítani kell. (Az ilyen veszélyes, általánosító gondolatok ellen, mivel monarchistaként nem csak király- hanem a nemesség, azarisztokrácia mellett is állunk t?zzel-vassal küzdeni kell!) Ez az egész folyamat így növeli a társadalmon belüli széthúzást, korántsem hozza meg a kívánt *szolidaritást*, mivel ez a szolidaritás er?ltetett és kényszerített, így fordítva sül el.

Mindezeken túl meg kell említeni az Egyház (és a többi keresztény felekezet) által végzett karitatív munkát, amely a történelem során els?dleges szerepet töltött be a szegényekr?l és elesettekr?l való gondoskodásban, tulajdonképpen ez korábban nem az állam, hanem az Egyház feladata volt, amelyen belül külön szerzetesrendek jöttek létre eme feladat ellátására, illetve az egyéni adományok gondos és bölcs elosztásának szerepét is ezek látták el, illetve látják el valamennyire ma is. Az állami, szociális ellátórendszer miatt azonban az Egyház szerepe is visszaesett, s?t, mivel az ellátórendszerb?l a (kisbet?s, többes számban, polgári-jogi értelemben vett) egyházak is részesülnek támogatásból, amivel szintén keményen vissza lehet élni, ez a vallásosság közmegítélésén is ront (gondoljunk csak azokra az id?kre, amikor „jedi-” és más „kamuegyházakat” jegyeztek be hazánkban, de természetesen a „hites” szektát történelmi egyház szerepébe emel? jelenlegi szabályozás sem jobb).

Hoppe írja: *„A kulturális konzervativizmust és a jóléti államiságot lehetetlen egyesíteni, így az erre való törekvés gazdaságilag értelmetlen. A jóléti államiság - a társadalombiztosítás bármely fajtája - erkölcsi és kulturális rothadást, degenerálódást hoz. Ezért ha valakit tényleg bánt Amerika erkölcsi romlása és vissza akarja állítani a normalitást a társadalomban és a kultúrában, annak minden szempontból elleneznie kell a modern szociális jóléti államot. A normalitáshoz való visszatéréshez nem kevesebbre van szükség, mint a szociális háló jelenlegi rendszerének teljes felszámolására: a munkanélküli segély, a társadalombiztosítás, az egészségbiztosítás, a közoktatás, stb. eltörlésére — és így a jelenlegi államapparátus és államhatalom szinte teljes megszüntetésére. Ha vissza akarjuk állítani a normalitást, az állam adóbevételeinek és hatalmának legalább a XIX. századi szintre kell visszaesnie. Így az igazi konzervatívoknak keményvonalas libertáriusoknak (az állam ellenségeinek) kell lenniük. Buchanan konzervativizmusa hamis: vissza akar térni a hagyományos erkölcsökhöz, de ugyanakkor meg akarja tartani azokat az intézményeket, amelyek azok elferdítéséért és lerombolásáért felel?sek.”*

IV. Konklúzió

Mit vonhatunk le mindebb?l és melyek azok, amik ezen gondolatok közül számunkra is hasznosak lehetnek? Keresztény és konzervatív szemmel is fontos, hogy az ember mindig el?rébb lépjen, haladjon (persze csakis *fontolva*!) ha nem is feltétlenül csak társadalmi értelemben, hanem lelki és szellemi értelemben is, de egyre *nemesebb* legyen. Az eddigiekben felvázolt folyamatok alapján a jóléti állam azonban épp ellenkez?leg hat a társadalom összes rétegének tagjaira. A jóléti társadalom szegénységr?l való gondoskodása naiv szemmel bár kereszténynek t?nhet, a kereszténység azonban nem és sosem volt szocialista! Az anyagi javak birtoklása és gyaparítása pedig önmagában sosem b?n, ha a pénz nem önmagáért, hanem saját lelki, szellemi és testi fejl?désünk érdekében mozog. Ugyanígy a szegénység pedig akár még b?n is lehet, nem feltétlenül erény, ha az a helyzetünkbe való beletör?déssel, a remény és a Gondvisel?be vetett bizalom elvesztésével jár. Tehát a szociáldemokrácia valójában egy negatív, öngerjeszt? folyamatot táplál csak, amely azon túl, hogy a kereszténységellenes, szekuláris humanizmusra épül megfosztja az embert?l a jobbá válás belénk teremtett ösztönz? erejét, így vezet erkölcsi zülléshez: a család és a házasság szentségének, szerepének alárendel?déséhez és a különböz? devianciák terjedéséhez, azokhoz, amelyekkel a kulturális konzervativizmus is szemben áll. Hoppe írásában azonban ezen erkölcsiség alap nélkül marad, pedig transzcendens alap nélkül az erkölcsi értékek védelme ugyanolyan öncélú és veszélyes, s?t materializmusba hajló, mint a szekuláris humanizmus. A legfontosabb tehát az, hogy a vállalkozást, a termelést és a haszonszerzést *alá kell vetni a keresztény szeretet parancsának*, így az nem az egyén, az individuum öncélú meggazdagodását (mások kihasználása árán), hanem a családok és az ország felvirágzását és összességében az ember, mint Isten képmására teremtett lény valódi jólétét fogja szolgálni. Így annak érdekében, hogy ezen feltételek maradéktalanul teljesülhessenek, szükség lehet minimális beavatkozásokra a vállalkozások m?ködésében.

Válaszolva tehát a címadó kérdésre: igen, kell! Ám nem izmusként, ideológiaként, a mostani nyugat világnézeteként, hanem következtesen felvállalt és tiszta konzervativizmus és jobboldaliság által felügyelve van szükség a kapitalizmusra. Monarchistaként pedig hiszünk a pozitív értelemben vett politikai szabadságban, így elfogadjuk a szabad verseny gazdaságot felvirágoztató szerepét is, amiben sokan a „régi” konzervatívok közül is hittek. Itt természetesen különbséget kell tenni a különböz? irányzatok között: Hoppe az amerikai viszonyokat veszi alapul, amire több t?le idézett sor is utal, ahol az ottani konzervativizmusban az angolszász típusú „old whig” konzervatív-liberális hagyományok élnek tovább, mivel nem volt feudális tradíció, amibe kapaszkodhattak volna. Közép-Európában azonban, ahol a feudális birtoklás sokkal tovább volt jelen a történelemben, hangsúlyozzuk, hogy a gazdaság területén szükség van egy legalább analogikus és szimbolikus „refeudalizációra” amely természetesen nem a piacellenességet, de laissez-faire kapitalizmust sem jelent. Erre jó példa lehet a dualizmus korszaka, amelyhez hasonló gazdasági fellendülés azóta sem volt tapasztalható ebben a térségben. De ahhoz, hogy ez az ösztönz? er? újra m?ködhessen megfelel? és szilárd alapokra is szükség van, olyanra, amit csak egy monarchisztikus berendezkedés tud biztosítani. Ma látszólag szabad verseny van, azonban jelent?s az állami befolyás, a politikusok egyben vállalatok irányítói vagy titokban adókedvezmények ígéretével titkos, illegális megállapodásokat kötnek bizonyos cégekkel, amelyek így igazságtalan el?nyökhöz jutnak, ami nem csak sérti a szabad versenyt, hanem a többi, jellemz?en kisebb, kiszolgáltatottabb vállalkozásokon és magukon az embereken él?sköd?, politikusokból és az ?ket pénzel? nagyvállalatokból álló b?nszervezetek alakulnak ki. Nem csoda, hogy ez a fajta „kapitalizmus” nem nyeri el sokak tetszését. Hasonlóan a közbeszédben negatív felhanggal emlegetett nyugati, kapitalista államok esetében a probléma valójában az intervencionalizmusukkal és a kulturális értelemben vett liberális politikájukkal van, amelyeknek a valódi kapitalizmushoz nincs túl sok köze. Ahogyan a konzervativizmus sem m?ködhet tehát gazdasági értelemben vett liberalizmus nélkül úgy nem m?ködhet hierarchia, rend és elitizmus nélkül sem, amelyet következetesen egyedül a monarchia eszménye képviselhet.

Az eszmetöréneti kiegészítésekért köszönet Pet? Zoltánnak!

Kép az iparosodó Budapestr?l, 1900 körül

www.regnumportal.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló